

ржива наклоност неверујућих ка непрестаном увесељавању, жељи да се заборави и борави ван себе. Шта рећи неверујућима о њиховом стању? Оно је корисно за њих, јер им служи као позив и подстицај на покајање...

Неопходно је рећи да свако стање жалости не представља мрачно стање чамотиње. Туга и жалост, ако нису укоренењени у човеку не значе аутоматски и болест. Они су неизбежни на тешком земаљском путу, као што је и Господ упозорио: „У свијету ћете имати жалост; али не бојте се, Ја сам победио свијет“ (Јн. 16:33). Преподобни Јован Касијан је учио да се „само у једном случају туга може сматрати корисном за нас, када се јавља због покајања за грехе или због жеље за савршенством или због размишљања о будућем блаженству... Међутим, ова туга која ствара покајање за спасење јесте послушна, топла, смирена, кротка, пријатна, трпељива јер потиче из љубави према Богу, на неки начин је весела, бодрећи се надом на своје савршенство.“

Ако би се изненада неверујући човек обратио ризници Православне вере, шта би могао да сазна о сопственом стању **и која средства за исцељење би могао да добије?** Таква особа би сазнала да у свету постоји духовна реалност, да постоје духовна бића, добра - анђели и зла - демони. Демони се, због своје злобе, труде да нанесу што је могуће више штете човековој души, одврате је од Бога и од пута спасења. У питању су непријатељи који стреме да убију човека, како духовно, тако и телесно. Ради својих циљева користе се различитим средствима, међу којима је најраспрострањеније - сугерисање одређених мисли и осећања, између осталих, помисли

чамотиње и очајања. „Превелико униције је штетније од било код другог демонског дела јер ако демони у некоме и владају, онда владају управо кроз чамотињу“, говорио је Свети Јован Златоуст.

Лукавост се огледа у томе што се демони труде да убеди човека да су у питању његове сопствене мисли. Човек који не верује у Бога или чија вера није чврста уопште није припремљен за ову замку демона и не зна на који начин да се односи према својим мислима; он их заиста и прихвата за сопствене. Ако је човека снажно погодио дух чамотиње, ако су демони у њему стекли такву власт то онда значи да је сам човек учинио нешто што им је омогућило такву власт над њим. Један од узрока овог стања код неверујућих људи је одсуство вере у Бога и последично одсуство живе везе са Њим, извором сваке радости и добра. **Међутим, одсуство вере ретко да је нешто што је урођено за човека.** Веру у човеку убија непокајани грех. Ако човек чини грех, не жели да се покаје и одрекне греха, пре или касније ће неизбежно изгубити веру. Супротно томе, вера васкрсава у истинском исповедању грехова. Неверујући људи сами себи одузимају два најефикаснија начина борбе са депресијом - покајање и молитву.

„Молитва и непрестано размишљање о Богу уништавају чамотињу“ учи Преподобни Јефрем Сирин.

Навешћемо низ основних начина борбе са чамотињом којима располаже хришћанин. О њима говори Свети Инокентије Херсонски: **1.** Од чега год потицало униције (чамотиња) молитва је прво и последње средство против

њега. **2.** Читање или слушање речи Божије, посебно Новог Завета. Ко бива проникнут духом Јеванђеља престаје неутешно да тугује, јер дух Јеванђеља је дух мира, спокоја и радости. **3.** Богослужење: посебно Тајне исповести и Причешћа. Скидајући са себе терет грехова помоћу исповести, душа осећа лакоћу и бодрост, а примајући на Литургији Тело и Крв Господњу, осећа оживљавање и радост. **4.** Разговори са људима који су богати хришћанским духом, такође представља начин борбе против овог стања. **5.** Размишљања о утешним предметима. **6.** Бављење телесним радом такође прогони чамотињу.

Молитва представља обраћање Богу Који једини истински може помоћи у сваком, чак и безизлазном положају и једини Који је моћан да пружи истинску утеху и радост и слободу од ове страсти. Преподобни Никон Оптински је писао: „У невољама и искушењима нам Господ помаже. Он нас не ослобађа од њих, већ нам даје силу да их лако подносимо, чак и не примећујемо. Ако будемо са Христом и у Христу, никаква жалост нас неће узнемирити, већ ће нам радост испунити срце тако да ћемо се и у невољама и за време искушења радовати.“

Које молитве се саветују за читање у борби са уницијем?

Неки духовници саветују молитву Анђелу Чувару који је увек поред нас, спреман да нас подржи. Други саветују да се чита акатист Исусу Сладчајшем. Такође постоји савет да се много пута понавља молитва: „Богородице Дјево, радуј се“, са надом да ће Господ неизоставно ради молитава Мајке Божије подарити мир нашој

души. Посебну пажњу заслужује савет Светог Игњатија Брјанчанинова који је препоручивао да се за време мрачног стања чамотиње што чешће понављају следеће речи и молитве: „Слава Богу за све! Господе, предајем се Твојој светој вољи! Нека буде са мношвом воља Твоја!“. „Господе, захваљујем Ти за све што Ти је угодно да ми пошаљеш.“ „Достојно по делима својим примам, помени ме, Господе, у Царству Твоме“.

За време очајања демони шапућу човеку да за њега нема спасења, да његови греси не могу бити опроштени. У питању је највећа демонска лаж. Док је човек жив могуће је покајање и опроштај грехова, колико год његови греси били тешки. Стекавши опроштај грехова, могуће је преображење свог живота, његово испуњење радостљу и светлошћу. „Нико од људи који су доспели до крајњег степена зла не треба да очајава, чак и ако је стекао навику и ушао у природу самог зла“, учи Свети Јован Златоуст. „Нека нико не говори: ‘Много сам грешио, нема ми опроштаја’. Ко тако говори, заборавља на Онога Који је дошао на земљу ради страдалника и рекао: „Бива радост пред анђелима Божијим због једнога грјешника који се каје“ (Лк. 15:10)“, поучава нас Преподобни Јефрем Сирин.

Свети Тихон Задонски објашњава да искушење унинијем и очајањем чини хришћанина опрезнијим и искуснијим у духовном животу: „Што се дуже настави такво искушење, то ће души већу корист донети“. „За време борбе са чамотињом се показују подвижници и ништа не доноси толико венаца као борба са унинијем“, учи нас Преподобни Јован Лествичник. Зато „нећемо туговати када нам се дешавају огорчења

и невоље, већ супротно томе, радоваћемо се јер идемо путем светих“, саветује Преподобни Јефрем Сирин. Сећајмо се завета Преподобног Макарија Великог: „Хришћанин сваки дан треба да има наду, радост и очекивање будућег Царства и да говори: ‘Ако нисам избављен данас, бићу избављен сутра““. Бог је увек поред нас и неће дозволити демонима да поразе човека овом страшћу колико би они желели. Он нам је даровао слободу и Он се брине да нам тај дар нико не одузме. У сваком тренутку човек може да се обрати Богу за помоћ и да се покаје. Ако човек то не ради, у питању је његов избор. Не страда од унинија човек који се повремено бори са помислима унинија, већ човек који је побеђен од њих и не бори се. Није слободан човек који никада такве помисли није имао - таквих људи нема на земљи - већ човек који се са њима бори и побеђује их.

Молимо Вас, немојте користити овај летак за свакодневне потребе. Ако Вам више није потребан, дајте га другоме или однесите у храм.

**ПРАВОСЛАВНИ МИСИОНАРСКИ ЦЕНТАР
“с. ДАНИЛ СИГОЈЋЕ”**

у саставу Мисионарског одељења при Светом
Архијерејском Синоду Српске Православне Цркве

Како победити чамотињу?

Стручњаци говоре да је депресија један од најраспрострањенијих психичких поремећаја у савременом свету. Психолози говоре о овом стању као психичком поремећају који се често јавља након неких негативних догађаја у животу човека, али који може да се развије и без неког видљивог узрока. Стање које психологија назива „депресијом“ Свети Оци већ две хиљаде година називају грехом унинија (чамотиње). „Униније је тешко мучење душе, неизрецива мука и гора казна од било које друге казне и мучења“ (Свети Јован Златоуст).

Ово стање се може сусрести и код верујућих људи, а међу неверујућима је још раширеније. Свети Инокентије Херсонски је писао: „Да ли страдају од унинија (чамотиње) грешници који не брину за спасење своје душе? Да, веома, веома често, иако се, споља гледано, њихов живот састоји великим делом из забава и утехе. Чак се веома тачно може рећи да унутрашње незадовољство и прикривена тескоба представља непрестано стање грешника, јер савест, колико год се трудили да је пригушимо, као црв нагриза срце... Најокорелији грешник повремено осећа да се у њему налази празнина, мрак, ране и смрт. Одатле и потиче та незад-

